

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
dr. Franciscy Lajos.
Társ szerkesztő:
dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedezmény.
Hivatalos hirdetmények 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

A parasztság szervezése.

A magyarországi socialdemokracia lába alatt nem csak ég, hanem fogy is a talaj. A folyó évi országos kongresszuson már csak 75 község képviseltette magát, s ezeknek a képviselői sem tudtak egyetérteni az *ipari* szakszervezetek újabb céljaira és a közeli jövő munkaprogramjára nézve.

Megállapíthatjuk, hogy az ipari munkásság szervezése útján a magyar socialdemokracia az ő elvi programjához egy lépéssel sem tudott közelebb jutni. Ez a sikertelenség, továbbá a vezetőség önzése, a munkásosztály irgalmatlan kiszípolozása okozta azt, hogy a nagy demagógok csillaga halványulni kezd, az általuk vezetett tömegek sorai ritkulnak, az öntudatra ébredő munkásság únni kezdi a terrort, a nagy pártadót s a hol csak teheti, lerázza magáról a pártszervezet békóit.

Ilyen viszonyok között a magyar socialdemokracia vezetői új munkatér után néztek, hogy a népnek újabb tömegeire vethessék ki hálójukat. Ezt az új munkatér a magyar *mezőgazdaságban*, ezeket az újabb tömegeket a magyar *parasztságban* keresik.

A Társadalomtudományi Társaság f.

é. január hó 23 és 25-én vitatta meg azt a tételt, hogy a socialdemokrata-párt nem lehet csupán a szakszervezeti munkásság pártja, hanem ki kell terjesztenie szervezetét az *egész proletárságra* s így egy erős parasztdemokraciának megszervezésénél döntő szerepet kell játszania. E végből összes erejét egy-két éven át egyedül arra kell fordítania, hogy az ipari munkásságot művelje, forradalmi gondolkodásra tanítsa, cselekvésre nevelje.

Az így nevelt városi munkásságnak munkaszünet idején el kell lépnie a falvakat, hogy felvilágosítsa, szervezésre buzdítsa, forradalmosítsa a *parasztságot*. Az ipari szakszervezetek járulékaiknak nagyobb hányadát néhány éven át kizárólag erre a célra kell fordítani. Lapokat, füzeteket kell néhány évig ingyen, vagy névleges áron a mezőgazdasági népesség között terjeszteni. Mindez az ipari munkásságra nézve áldozatokkal fog járni, de nem egyebek ezek az áldozatok, mint a párt s az ipari munkásság ereje, hatalmas növekedése érdekében tett józan beruházások, a melyek idő folytán búsás jövedelmet hoznak.

A parasztság szervezésének az lesz a kikerülhetetlen következménye, hogy a mezei munkásság a birtokarisztokraciát gyökerében megtámadja, állandó bérhar-

cokkal az *aratást bizonytalanná* teszi s ezzel a föld értéke és hitele ingadozóvá válik. Másrészt a magasra felcsigázott bérkövetelésekkel a nagy birtokok hasznát csökkentik, a földjáradékot lenyomják. Ha az aratás Magyarországon bizonytalanná s évről-évre nehezebbé válik, annak eredménye a jelzáloglevelek hitelének külföldön való megingása és értékének csökkenése lesz. Ez is csak a nagybirtokosságot fogja gyöngíteni, mert a jelzálogkölcsonöket az élvezi.

Igy kell előkészíteni a nagybirtok összeroppanását, a nagybirtokos osztály bukását, hogy ennek romjain felépülhessen a parasztdemokracia. Időközben a legerélyesebben kell agitálni az egyházi javak elkobzása és a hitbizományok eltörlése érdekében. Ez is előfoglalja mozdítani a nagybirtok megszüntetését.

A Társadalomtudományi Társaságnak ezt a programját, mely szóról-szóra így van megírva a socialdemokracia tudományos folyóiratának a *Huszdik Századnak* április havi füzetében, az országos socialdemokrata kongresszus magáévá tette s ennek megfelelő határozatokat is hozott.

Megéltük tehát azt, hogy Magyarországon lehetséges egy olyan pártalakulás, melynek legsarkalatosabb pontja a lázítás forradalomra, aratósztrájkra, a munkabé-

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCÁJA.

Ki az?

— Irta: Jakab.

A mult napokban itten mejelent

A kis Babának kis találós verse

Egy ifjat irt le, s kérde, hogy „Ki az?”

Pajkos strófákba s rimbe szedve

Vajjon ki ő? Melyik a sok között?

Kin megakadt szeme a kis Babának?

Találgatták az egyik faluban,

Míg végre én rám akadának.

Tévednek kérem! Az nem én vagyok,

Kit Baba a kobzára vett.

Hogy rólam írjon, s nekem daloljon,

Szívem oly boldog sohasem lehet!

Már nem néznek én rám a leányok.

Előbb sem néztek, azt is jól tudom!

Azért száll búsan lantomból a nóta,

S azért irigylem „azt” olyan nagyon!

De boldog lennék, ha a kis Baba

Rólam is írna, s volnék hiú,

Blazirt képpel táncolnék én is,

Ha lennék telivér „bankfiú!”

A tengerparton.

— Irta: Szalay Pál.

Lussinpiccolo, 1909. apr. 6.

Itt ülök egyedül a tengerparton, s nézem a tengerzöld víz sima, végtelen felszínét, mely a horizonton lelapulva, már csak képzeletben folytatódik tovább. Az ég tiszta, derült, a tenger vize gyengén fodrozik.

Mint zöld mező felett lebegő pillangók, úgy ellepték a tenger felszínét a nagybőjtű vitorlás halászbárkák. Mozdulatlanul állanak, szél nem feszíti a vitorlákat. De éppen ez az idő kedvez a nappali halászatnak. A halak is szeretnek ilyenkor a víz felsőbb rétegeiben tartózkodni, hogy a napsugárban sütkezzenek.

A halászok serényen dolgoznak. Óvatosan huzzák ki a hálót, s a zsákmány legtöbbnyire scombro, scampi, tonhal, óriási rákok, melyek egyenkint 5—6 kilót is nyomnak; továbbá mindenféle tengeri szörnyetegek, a melyeket bámulattal szemlél a szárazföldi ember.

Ilyen csendes, napsugaras idő igazi pihenés a halásznak. Kiveti a hálóját és várja a jó szerencsét. Sokszor azonban valóságos harcot kell vívnia a viharedzett halásznak az elemekkel. Hidegvére, nyugodtsága akkor sem hagyja el.

Szilárdan, remegés nélkül áll barkedje elejen, mikor azt a házmagasságú hullám fölkapja a hátára, hogy a következő pillanatban a mélységbe taszítsa. A faalkotmány vésztojólóan nyikorog, a vitorla boszorkány-táncot jár a szélben. Azalatt ő eles szemmel kíséri barkedjének minden mozdulatát s biztos kézzel irányítja a vitorla kormányrudját.

A hullámokkal való küzködés csaknem mindennapi foglalkozása, nemcsoda, ha felelem nélkül állja meg a helyét. Hisz a tengernek nevelték. Mint gügyögő gyermek vitorlás hajócskát kap édesanyjától játékszerűl. Hat éves korában vitorlás barkedt ereszt az öbölben, s tapsolva nézi, a mint a hullámok hátán az lassankint eltűnik a szemel elől. A tíz tizenkét éves gyermek már beleül a deszkából összetakolt, alig másfél meter hosszú csónakba, vitorlát feszít ki rajta, s úgy viteti magát az öböl egyik partjától a másikig. Közben megtörténik, hogy csónakja feloldalt fordul, megtelik vízzel. Seba! Ő azért kievickel valahogy, miközben társai jót kacagnak rajt. Ezen előgyakorlatok után — mint sasiók a repülésnek — nekivág a nyílt tengernek, hogy megkezdje örökös harcát a tenger hullamaival.

Ebben a harcban néha ő húzza a rövidebet. A halászt elnyelik a hullámok, barkedjét a szél összetöri valamelyik szirten, s csak a habo-

rek szertelen felszigázására, a tulajdonjog elkobzására. Megéltük azt, hogy Magyarországon szabad szervezkedni az ország létfontosságú elemének, a birtokos osztálynak megromlására, szabad szervezkedni az egész népesség életfeltételeinek elorszavasztására, szabad szervezkedni egy hátráltalanul gonosz, a gyilkosságnál is gonoszabb munkára, mely ha sikerül, milliókat dönt nyomorba, kimondhatatlan inségbe. A ki Magyarországon az aratást meghíúsítja, az nem csak a birtokos osztálynak okoz kiszámíthatatlan kárt, nem csak ennek az osztálynak a tönkre tételére törekszik, hanem a birtokos osztályból élő népmilliók felett is megsuhogtatja a pusztulás öldöklő pallosát.

Mint kétszer kettő négy, olyan bizonyos, hogy az új socialdemokrata program nem marad a papíron, hanem át fog vitetni az életbe. Vándorapostolok fogják bejárni az országot, főképp vásár- és ünnepnapokon, s megkezdik ezen program értelmében a parasztság szervezését.

Ezzel a veszélyrel szemben gyenge védelmi szer a közigazgatási rendszabály és a karhatalom. A lelkektől a mételety szolgabírói rendeletekkel és csendőrszuronynyal távol tartani nem lehet. A magánlakás sérthetlenségének oltalma alatt, észrevétlenül és ellen nem őrizhető módon száz és ezer alkalma nyílik a bujtogatónak az ő tévelyek elhintésére, gonosz szándékainak megismertetésére. Iyén ropant erősen szervezett, vagy szervezendő agitációval szemben csak jól megalapozott és éber vezetés alatt álló *ellenszervezetek* nyújthatnak sikeres védelmet. Ha népünk jól ki lesz oktatta, nevelve, hasznos irányú szervezetekbe tömörítve, akkor a socialdemokracia aknamunkája mással, mint kudarcral nem végződhetik.

A nép nevelésén kívül, mely téren az öröndetes fejlődő *Katholikus Népszövetségre* nagy feladat vár, humánus

és okos gazdasági politikára van szükségünk, hogy a parasztszályt a társadalombontó törekvésekkel szemben megerősítsük. Az ország parasztsága tényleg földéhes s a nagybirtokosoknak módjukban áll ezt az éhséget lecsillapítani. Minden nagybirtokon vannak olyan területek, melyek tömeges kezelés mellett keveset jövedelmeznek. Ezeknek akár eladása, akár bérbeadása gazdasági szempontból is megokolt dolog. Az okos és humánus gazdasági politikának a dolga az, hogy ezek a területek a parasztság kezére jussanak mint tulajdonok, vagy mint bérletek.

A nagy vásárlók és nagy bérlők rendszerével *szakítanunk* kell s át kell térnünk a *parcellázó* eladás és bérlet rendszerére. A hány kis gazdasági existenciát teremtünk, annyi védőművét állítjuk fel a magyar birtoktest ősi jellegének és fenmaradásának.

Izgatottság a gazdák között. A magyar gazdaközönseget néhány hét óta nagy izgatottságban tartja a megkötendő szerb kereskedelmi szerződés. A szerbek ugyanis kárpótlásul a boszniai kérdésben szenvedett vereségükért, az állati termékek behozatala tekintetében Magyarországtól messzemenő *engedményeket* követelnek. A magyar gazdáknak pedig mindenkor az volt s ma is az az álláspontjuk, hogy a Balkán-államoknak nem engedélyezhető nagyobb kontingens-behozatal, mint a mennyit mi kivihetünk s azért követelik a behozatal maximális kontingentálását, úgy szarvasmarha, mint sertésekben. Ez utóbbiakból mi Németországba 80,000 darabot vihetünk szerződésünk értelmében, de a konjunkturális és egyéb okok miatt nem viszünk ki oda egyetlen egy sertést sem. Egyedüli piacunk Ausztria, a hová 1906-tól a múlt év végéig évi átlagban 430 ezer sertést vittünk ki.

Ha tehát Szerbiának behozatali engedélyt adunk s ez évenként csak 200,000 darabra rúgna, akkor nyilvánvaló, hogy sertés áraink óriási mérvben devalválódnának és sertés tenyésztésünk tönkre tételnek. Ausztria természetesen igen olesón jutna hozzá állati termékeinkhez, a behozandó állatok vámjának 60%-a is a kvóta arányában az ő javára esnek és természetesen ipari

termékeink kivételére is kapna Szerbiától viszont-engedményeket. A megkötött béke előnyeit tehát Ausztria kétségkívül egyedül élvezné, de nagyon megadná az árát Magyarország mezőgazdasága, mert a mint sertés tenyésztésünk tönkre tételnek, úgy szarvasmarha tenyésztésünk és egyéb állati termékeink jövedelmezősége is nagyon devalválódnék.

Mindezek tehát rendkívül aggasztó körülmények s mezőgazdaságunk helyzete felettebb komoly. Vigaszunk pedig csak az lehet, ha a miniszterelnök és különösen Darányi Ignác kijelentésének, hogy az összbérezetali mennyiséget a Balkánállamokból fokozni nem engedik, teljes egészében érvény is szerzettetik.

Hozzászólás a kir. Kuria egy kath. iskolaügyben hozott ítéletéhez.

Nemzeti sovínismusunk sokszor hivalkodik a külföld előtt azzal, hogy jogász nemzet vagyunk és mint ilyen az „enyim és tied” körüli kérdésekben nem oly könnyen tévedünk. Meglehet, hogy ez volt a régi jó időben, midőn a Verbőczy-féle Corpus Iuris Hungarici minden magyar gentry véreben, minden ügyvéd és bíró kis ujjában volt, ama nemzeti törvénykönyv, mely a perrendtartási eljárásban követte az egyházi jogot, ama egyházat, melynek vallásáról azt írja, hogy religioja „divina, avita, haereditaria et constitutio-nalis.”

Ámde a mióta az ujjabbkori magyar jogászok az örök érvényű isteni jogok és igazságokat a bírói szabad gondolkodás és magyarázat tárgyává tették, a lelkiismereti szabadságnak hangzatos jelszava alatt a legképtelenebb formulák és a legszellezenebb tévelyeknek létjogot adtak, azóta megrendült a mi régi, egészséges alapon nyugvó egész jogrendünk és igazságszolgáltatásunk és a magyar indikatura magasabb fórumai is a házassági jog terén, az erkölcsi rend és a tulajdonjogi kérdésekben oly ítéletek s döntvényeket hoznak, melyek a jogot és törvényt mélyen sértik, egymásnak ellentmondanak és azért mélyen megdöbbennek még az ország legkiválóbb jogászeit is.

A kir. Kurianak ily hihetetlennek gondolt, de fájdalom valóvá vált ítélete Bán község róm. kath. iskola tulajdonjoga ügyében

* * *

Bán község 1902. év őszén beszűntette az ottani kath. iskola további főtartását és az iskola épületét mint tulajdonát az államnak kinalta föl.

kon uszkáló roncsok viszik hírül övéinek a szörnyű katasztrófát.

A tengeri viharban szerencsétlen véget ért halászok iránti kegyelet állította Lussin szigetének nyugati oldalán — közvetlenül a tengerparton — a „Madonna Anunciata” kápolnát. A falai tele vannak hajókatasztrófákat ábrázoló képekkel. Legtöbbnyire halászbárkák végső tusája tárgya e festményeknek, itt-ott azonban gőzhajót is látni, amint utasai kétségbeesetten kapaszkodnak a hajó korlátjába, s kezüket tördelve esedeznek az ég felől irgalmat.

De el e sötét képekkel! Hisz a tenger most olyan, mint egy fényes tükörlap, simaságát csak itt-ott szakítja meg egy-egy fölvetődő delphin, a tenger e szelid állata, amint kidugja a vízből rovátkos hátát, aztán ismét elmerül. Amott meg egy óriási Lloyd gőzös, a „Baron Gautsch” túrja orrával a vizet. Dalmáciából jön s Triesztnak tart. Utasai csoportokba verődve nézik a fedélzeten, mint marakodnak a vijjogó sirályok a vízbe vetett konyhahulladékokon.

Tovább sétálok a tengerparton, elmegyek a „Madonna Anunciata” kápolna előtt, mely mindig a szerencsétlen végű halászok katasztrófáját rajzolja képzeletem elé, s eljutok a bájos Cigale öbölhöz, s itt megpihenek. Így nevezik a Lussin szigetének nyugati oldalán fekvő öblöt, egy ne-

gyedőrányi távolságban Lussinpiccolótól. Széltől védett, a délutáni napnak kitétt oldal, s azért legkedvesebb tartozkodó helye a Lussinpiccolóban üdülőknek. A hideg borától védi északi oldalán a kelet-nyugati irányú Lussinpiccolo fölött húzódó magaslat, a délről jövő sirokkót pedig föltartja az öbölnek déli oldalán húzódó hegylanc.

A nagy tengerről a hullámok szeles időben beverődnek a keskeny öbölbe, a sziklás partokon megtörnek s finom, sós párával telítik a levegőt, melynek belélegzése nagyon jótékony hatással van a légzőszervekre és megnyugtatólag hat az idegekre. Úgy látszik, hogy ez az öböl kedvező fekvése és fentemlített gyógyító tényezője következtében külön téli gyógyhelylyé fog kifejlődni. Arccal Olaszország felé néz, onnét állandóan enyhe áramlat éri, s így klímája a közép-olaszországi tenyészetet teszi lehetővé.

Az öböl irányában fekvő völgyben mandula-, barack- és almafák virágoznak abban az időben, amikor nálunk a tavasz első hirnöke, a hóvirág dugja ki fejcsékéjét a napsugár melegétől meglágyult hó alól. A kövek között kaktuszok és rozmarin bokrok zöldelnek, a magasabb helyeken babércserjék és olajfák örökzöld lombzatukkal emlékeztetik az embert, hogy tél helyet — ha a bóra nem dühöng — tavasz mosolyog a derült égboltról.

Átsétálok az átellenes öbölhöz, beleülök egy csónakba. Túl a lussinpiccolói Riva Francesco Ferdinando-n nagy néptömeg hullámszik, a lussinpiccolói öböl közepén pedig egy hajó horgonyoz. A horgonyt vetett hajón Lueger, Bécs város főpolgármestere ebédel, a Riván tolongó tömeg pedig őt várja. Lueger jelenleg Lovranában üdül, s innét kíséretével átrándult Lussinpiccoloba.

Átvitetem magamat a Rivára s a tömeg közé vegyülök. Lueger hajója egy fél óra mulva a molóhoz siklik. A hajó fedelzetén terített asztal, félig hagyott boros palackok, szóval dús lakomának a maradványai. „Hoch!” kiáltások között kilép a hajóból Lueger. Látszólag jól konzervált öreg úri ember, azonban járásán meglátszik, hogy idegeire az aggkor súlyával idő előtt nehezedett. Járása nehézkes és tapogatózó, szemei egy kissé merevek. Szóval beteg ember, a hajóból is úgy segítették ki. Két ápoló nővér állandóan mellette van. Nem kell tőle tehát már tartanunk. Agitációja — ellenünk — mind csendesebb lesz, beszédjeinek politikai éle mind tompább lesz, s hamarosan el fog jutni ahhoz a határkőhöz, a melyen túl az egyéa közéleti szereplése teljesen megszűnik s megmaradt szellemi energiáját kizárólag a vallás foglalja le.

Az egyházmegyei hatóság tiltakozott ezen lefoglalás ellen, hivatkozva az 1868. évi XXVIII. t. c. 25. §-ára, mely szerint a község elvonhatja ugyan az iskolától a további fentartási költségeket, — de az épülettel nem rendelkezhetik — mert az a báni község róm. kath. hitközségnek tulajdona, de nem boldogulhatván a közigazgatási terepen, a tulajdonjog eldöntését a bíróságok ítélete alá bocsátotta és a hitközség az ő igazát az ottani polgári község ellen a következő bizonyítékokkal védte:

1-ször a per tárgyát képező iskolát Bán városka építette ugyan, de még 1842. évben, tehát abban az időben midőn abszolút többségében — 2-3 evangélikus családot kivéve — mint kath. vallású hitközség egymagában állott, hit és politikai község homogen, collective egyenjogú tényező és fogalom szerepelt, egyházi és polgári jogot a község közigazgatásában kizárólag a kath. vallású polgárok gyakorolták, mert területén más hitfelekezet nem létezett — mint most sem — és az izraelitáknak még semmi polgári joguk sem volt, tehát ha a város maga is építette ez iskolát, más mint kath. polgárai gyermekeinek vagyis mint kath. hitközségnek nem is építhette;

2-ször innen kifolyólag tulajdonjogát azzal támogatta, hogy ez iskola építésére midőn a régi szűknek bizonyult, mint azon időben legilletékesebb tényező, az ottani plebános indította meg a mozgalmat, költségei fedezetére ő gyűjtötte az összeg nagyobb részét, melyhez nehaj Krajcsik J. nyitrai kanonok mint Bán község szülöttje e célra 1000 forintot, B. Sina Simon kegyur 1000 forintot adozott, a tanulók fizetésére ugyancsak Krajcsik kanonok 2700 forintot, Rajcsányi báni plebános a szegény tanulók tandíjainak váltására 945 forint alapítványt tett;

3-szor tulajdonjogát védte azon okiratok által bebizonyított tényvel, hogy ez iskolának a hitközség háborítlan birtokában volt 1842-től vagyis felépítésétől fogva 1902. szeptember 29-ig a midőn a politikai község magáénak nyilvánította ki, iskolaszéke által az iskolával a hitközség rendelkezett, a tanítókat az iskolaszék választotta és a püspök megerősítette, fölöttük a fejedelmet az iskolaszék gyakorolta és a hitközségi rendelkezés ellen a politikai község soha sem tiltakozott, mert a hitközség tulajdonjogát 60 éves uzus, háborítlan birtoklás szentesítette;

4-szer igazolta a m. kir. belügyminiszternek 1899-ben 67839. sz. alatt hozott következő rendeletével: A vármegyei törvényhatósági bizottságának folyó évi július hó 16-án tartott közgyűlésében 333. sz. a. hozott határozatát, melyet D. község képviselőtestületének a község és a róm. kath. hitközség közt létrejött egyezséget tartalmazó határozata jóváhagyatott s nevezetesen a róm. kath. iskola tulajdonául leendő kitérítése megengedtetett — d—i református, ágostai evangélikus és izraelita hitfelekezetek előjárói által emelt felekezési folytán felülvizsgálván, a vallás-és közoktatásügyi miniszter ural egyetértőleg helybenhagyom. Mert, tekintve, mikép a kérdés ingatlanok rendeltetése, jogszerűen mindig az vala, hogy a róm. kath. népoktatás céljaira szolgáljanak, úgy ezek felekezeti jellege érdektelen; tekintve, hogy az 1868. évi 38. t. c., mely a hitfelekezeti iskolának a községi iskolától való különválasztását elrendelte az addig felekezetiül ismert iskolák jellegét érintetlenül hagyta; tekintve, hogy e t. c. értelme szerint valamely iskolának felekezeti jellege azért, mert ezt eddig a község tartotta fen, kétségbe nem vonható, a mi kitűnik a 25. § második bekezdéséből, mely határozottan említi azon hitfelekezeti iskolákat, a melyek eddigelé a község vagyonából és jövedelméből tartatnak fen, sőt az ilyen gyakorlatnak további meghagyását is engedélyezi, az egyezség, mely a jogos tulajdonnak telexkönyvi feltűntetését, illetőleg helytelenül a politikai község nevére történt telexkönyvnek kiigazítását célozza — nem nehezíthető.

Mindezen mázsás súlyú érveink és ezeken alapuló kir. törvényszék és kir. tábla egyenlő ítélete ellenére a kir. Kuriánál mint felperesek pervesztesek lettünk. Lássuk milyen indokolással.

Mihálik József.

(Folyt. köv.)

Tanügy.

A nagy-tapolcsányi r. k. el. iskoláról.

Irta: Hollady Jenő.

III.

Ily ezernyi ezer nehézségek között ismét csak a városhoz fordultam s lemondva az előbb kért 1000 □-öl területéről, megelégedtem azon 800 □-örel, a melyet a képviselőtestület minden ellenérték nélkül nekünk adományozott s egyhangulag megszavazott, meghagyatván az özvegy Fülöppné úrnő által adományozott terület is a kath. hitközség tulajdonában azon célból, hogy a letelepítendő apácák ezt majd haszonélvezzék.

Hogy mennyi utánjárásomba, irásba, rábeszélésbe került nekem e szövevényes telekügy kibogozása, mennyire össze kellett szednem magamat, hogy az iskolaszéket, majd az adományozót, a kezurat, végül a városi képviselőtestületben is felhangzott ellenvetéseket meggyőzzem s meggyőzzem saját hiteimet is tervem célszerűségéről, annak csak a jó Isten a megmondhatója. Jóformán egymagamra voltam hagyatva és Isten segítségére, hogy bizalmatlanságra hangolt kath. hivoim ellenében előbbre vihessen a kath. iskola válságba került ügyét.

S most itt álljon az iskola vagyoni állapota és évi jövedelme, valamint kiadása, az 1908/909. évre összeállított s egyházhathatóságilag 1908. évi nov. hó 18-án 5721/908. sz. alatt jóváhagyott költségvetés szerint: Bevételek: Tkptári betétek százalékjai 462.12 k. Jelzálogkölcsönök százalékjai 130.04 k. Értékpapírok után 159.80 k. Bérletekből 2288.26 k. 5%-os isk. pótdoból 1000 kor. Tandíjból körülbelül 400 kor. Szegényházi alaptól évi segély 273 kor. Simor-Szabó alap 200 k. Városi segély 100 kor. Összesen 5013 k. 22 fil.

Kiadások pedig: Tanítók fizetése 3840 k. Hitelező évi t. díja 200 kor. Dologi kiadások 480 kor. 18 fil. Összesen 4520 k. 18 fil. és így a bevételből levonva a kiadást, mint pénztári maradvány mutatkozik ugyan 493 kor. 04 fillér, de nem szabad hallgatással mellőzni, hogy a kir. jbiróság az iskolaépület földszinti szobáiban elhelyezett kir. telexkönyvi hivatal lakását a f. évi szept. hó 1-ére szabályszerűen felmondta — mert készen álló új lakásába költözködik — az általa fizetett évi 700 kor. lakbérből, a mely a költségvetésbe még teljesen illesztetett be, a szeptember—decz. hónapokra eső lakbér, összesen 333 kor. 33 fill. nem fog többé befolyjni, vagyis mint pénztári maradvány csak 259 kor. 71 fillér lesz. De ha ezen jövedelmi források ugyanazok maradtak volna is, minden ember előtt világos, hogy a 493 kor. 04 fill. maradványból ugyan lehetetlen volt a még szerény fizetéssel bíró, de mégis 1599 kor. 10 fill. kiadással járó irgalmas nővérek eltartása.

Nem szabad továbbá figyelmen kívül hagyni, hogy a takarékbetétek és jelzálogkölcsönök után járó kamatok az azokat kezelő plebános kezéhez csak minden félév multával fizettetnek, ugyanő azonban — mert a tanítók fizetése havonként előre fizetendő — a félév elején kénytelen azokat a sajátjából az iskolai pénztárnak előlegezni, ami számára 865 kor. 16 fill. után egy évi 6 százalékos veszteséget jelent.

Azonfelül az 1906/907. évi iskolai számadások tanúsága szerint, alulírott az iskola kiadásainak fedezésére a sajátjából 105 koronával adott ki többet s ezt az iskolának ajándékozta.

Nemkülönben Hollady Jenő, hogy az irg. nővéreknek legyen hová udvar nélküli lakásukból kimentniök, házi kertjének egyharmadát, 300

□-ölet, kizárólag az ő használatukra díjtalanul engedte át, földjeiből pedig 600 □-ölet hasított ki nekik díjtalanul, kapás növény alá. Végül éléskamrájából évenként nem egy kosár élelmiszer vándorolt át az irgalmas nővérekhez, csak-hogy azok (3 tanítónő és egy gazdasszony) szükségét ne szenvedjenek.

A kath. hívek a fentmondott 5%-os isk. pótdobon kívül — a melyet a város pénztára fizet ki a nála befolyt községi bérletjövödelmekből, vadászati haszonbérletből és pedig nemcsak a katholicusoknak, hanem az izraelitáknak is egyenlő arányban t. i. évi 1000 koronán kívül — semmivel sem járultak s nem is járulnak iskolájuk fentartásához. Sőt az 1907-ben törvényesen kivetett isk. pótdoból, a mely 940 koronát tett ki s mely azon célból vettett ki, hogy ezzel állítsák helyre az iskola háztartásában 1905 óta húzódozó hiány — mindössze 94 korona folyt be és pedig önkéntesen. A többi adózni köteles megtagadta a fizetést, az iskolaszék pedig erőszakhoz nyulni nem akart.

Már csak legyen szabad egy kis méltányosságot kérnem, uraim, hogy ily elvekkel „nem fizetünk“ szemben a plebános egymaga tartsa fenn az iskolát, túlzott kívánság.

Kár itt hivatkozni a lakosság áldozatkész-ségére. A kath. lakosság zöme nagyon szegény; attól tehát sem remélni, sem követelni nem lehet s nem is szabad. Alulírt plebános mindig helyt állt, de egymaga gyenge és elégtelen a Dunát folyásában megállítani.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

Kitüntetett plebános. Nagyrippényből vettük a következő sorokat:

Tekintetes Szerkesztő Úr!

Ö főmagassága az esztergomi Bibornok Ersek Hercepprimás úr folyó hó 14-ről kelt legmagasabb elhatározásával a nagyrippényi plebános Zsiska Mihály urat nagyszombati szentszéki tanácsosnak kinevezni méltóztatván, — mi nagyrippényi plebániabeli hívek nem mulasztjuk el ezen kinevezés feletti örömrünk és halánk kifejezését ezennel nyilvánosságra juttatni, mert ezen kinevezés egy valóban érdemteljes, hitbuzgó, példás életű és hazafias irányban működő egyházi férfit tüntetett ki — ki szerénységénél fogva nem várta, azt nem kereste, de teljes mérvben megérdemelte. A midőn e kegyelmes kinevezésről a nagy közönséget e szerény sorainkkal értesítünk — kívánjuk Ö Nagyságának a szentszéki Tanácsos úrnak: Éltesse soká Egyházunk díszére és Hazánk javára a magyarok Istene! Ad multos annos!

A nagyrippényi hívek nevében:

id. Lelkes Zsigmond,
nyug. főszolgabíró.

A postai főfelügyelő jubileuma.

Miksz Ferenc posta és távirai főfelügyelő e hó 25-én tölti be szolgálatának 40. évét. A közszolgálat terén, a hol a tisztviselőnek mindennap alkalmazkodnia kell az emberekhez, ezeknek száz és ezer kívánságához és szeszélyeihez, a hol a kéréshetetlen hivatalos szigor első sorban magát a hivatalt viselő tisztviselőt nyomja, tíz év is jelentékeny idő, négy évtized pedig olyan multat állít az ember szeme elé, melyre érdemes visszatekinteni. A nyitrai posta és távirai jubiláló főfelügyelője erre a hosszú szolgálati időre teljes lelki megnyugvással tekinthet vissza. Hűséges munkát végzett, odaadó szolgálatot teljesített, a nyitrai posta és távirai fejlesztésében olyan tevékenységet fejtett ki, melylyel ezt a hivatalt az országos posta és távirai intézmény jó hírnevének, megbízhatósága és pontosságának megfelelő magaslatra emelte.

Szívesen ragadjuk meg azért az alkalmat, hogy Miksz Ferencet 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából őszinte jókívánatainkkal üdvözlőjük

A jubiláris napot megelőzőleg folyó hó 24-én este a nyitrai pályaudvaron 50 teritékű bankett lesz, melyen a vidéki postafőnökök és a nyitrai posta és táviráda hivatalok személyzete fog részt venni.

Személyi hír. Gróf Wilezek Frigyes főispán e hó 30-án Nyitrára érkezik.

Szigorlat. Kolos József tornyosi slekés folyó hó 21-én tette le második szigorlatát, az Erkölcstan és Lelkipasztorkodásból jeles eredménnyel. A szorgalmas fiatal papot örömmel üdvözljük.

Kinevezés. A király Keidner Ágoston galgóczi, dr. Ocsoszyk Geza nagybicsesei kir. aljárásbíró jelenlegi székhelyükön járásbírákka nevezte ki:

a pozsonyi posta- és távirádagazgatóság Nusser Piroskát a vágújhelyi postahivatalhoz kiadová nevezte ki:

az igazságügyminiszter Bándy József szakolczi betétszerkesztő irnokot betétszerkesztő telekkönyvvezetővé; Kratochvílla Károly nagytelepsányi jbirósági irnokot irodatisztté nevezte ki.

a vallás- és közoktatásügyi miniszter Dányiné Liskovics Melanie tanítónőt a máriatölgyesi és Bocsek György tanítót a trencsényi állami el. iskolához igazgató-tanítóvá, illetőleg tanító-nővé; Vanyó István óturai áll. el. iskolai tanítót igazgatóvá leptette elő.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mojto Ferenc nagykelecsényi állami el. iskolai tanítót a eszaki, Békey Ilona felsőmotesiczi áll. el. iskolai tanítónőt a nagykelecsényi áll. elemi iskolához helyezte át.

Eljegyzés. Dr. Mérey Tibor ügyvéd eljegyezte Tarnóczy Annelor úrlányt. Az eljegyzésről a vélegény családja a következő jelentést adta ki: Kaposmerei és kisdovoráni Mérey Lajos orsz. képviselő, földbirtokos, ügyvéd és neje ordódi és alsóhészkei Ordódy Mathild örömmel tudatják fiuknak, Tibornak, alsóelőlezi és jezerniczei Tarnóczy Annelorral, alsóelőlezi és jezerniczei Tarnóczy Bela cs. és kir. kamarás, földbirtokos és nehai neje szül. bajsai Fojnits Riza, leányával történt eljegyzését. — Hasonló jelentést adott ki a menyasszony édes atyja, id. Tarnóczy Bela. — A ket kiváló család sarjainak készülő szép frigyere az Isten áldását kívánjuk!

Ij. Bányai István kistapolcsányi s. jegyző eljegyezte Dudák Irma kisasszonyt, Dudák Bela zsitvaújfalusi vendéglős leányt.

Hymen. Molnár János balassagyarmati közyám f. hó 17-én az ersekujvári plebania templomban oltárhoz vezette Köszehy Erzsike úrlányt. A nasznagyi tisztet dr. Ózori József ersekujvári ügyvéd és Babusik Károly vizszabályozási mernök teljesítette.

A vármegyei főorvos betegsége. Dr. Thuróczy Károly, kir. tanácsos, megyei fizikus f. hó 21-én szélhűdés következtében súlyosan megbetegedett. A nagybeteg főorvos állapotát súlyosbítja az a körülmény is, hogy három év előtti betegségéből sem épült fel még teljesen s így a meggyöngült testszervezetnek nehéz küzdelmet kell kifejtenie a veszedelmesen fellépett kör ellen. A humanus érzésű és tevékenységű főorvos iránt általános a részvétel.

Városi közgyűlés. Nyitraváros képviselőtestülete f. hó 21-én tartotta rendes havi közgyűlését Faschler Ferenc polgármester elnöklése alatt.

A közgyűlés a polgármester előterjesztésére elhatározta, hogy a városi hivatalokban május hó 1-től szept. hó 1-ig délutánonként hivatalos szünet legyen, a délelőtti hivatalos órák azonban délután 1-ig nyújtandók ki.

A városi penztárban beállott hiány fedezése az apoldai alaptól 10—15 ezer kölcsön veendő fel, azzal a kötelezettséggel azonban, hogy e kölcsön még május hó folyamán 4 1/2% kamattal együtt a községi pótdadókól az alaptól visszafizetessék. Ocskay László penztáros indítványára a pótdadó- és bérhátralekosokról jegyzék készítenő s az a képviselőtestületnek bemutatandó.

Gazdasági munkaházaknak létesítését a képviselőtestület sajnálva nem tartja, mert Nyitrán mezőgazdasági munkások nincsenek. A város határában dolgozó mezőgazdasági munkások részint a közeli falvakban, részint pedig a külső majorokban laknak.

A tűzoltó szertár, maszóház és gazdasági épületek tervének bemutatása, ugyszintén az építési költségek fedezésére vonatkozó javaslat a májusi közgyűlés napirendjére tűzetik ki.

A városi kémények után szedendő díjakra nézve a képviselőtestület a szabályrendeletet a következőképp módosította: I. A kéményseprőmester által szedhető díjak zárt és henger kéménynél 20 fill., nyitott kéménynél 16 fill. II. A kéményseprő-segédék által szedhető díjak: kéménytörés földszinti lakásnál 60 fill., emeleti lakásnál 1 kor. Takaréktűzhelyek tisztítása a csövek száma szerint 20—30—40 fill. Kályhatisztítás 20, illetőleg 40 fill., a kályha minősége szerint. Ipari celokra szolgáló kályhák tisztítása 60 fill. Kéményvetés 1 kor., gyári kéményeknél megállapodás szerint.

Gajdácsi Jenő gazdasági felügyelőnek a képviselőtestület kiadui rendelte a vámentességi igazolványt.

Báró Kaas Ivor üdvözlése. A magyar keresztény sajtó nagy kitünőségét, báró Kaas Ivort, hűsvéti híres cikke alkalmából, nyitra- és trencsényi elvbarátaink köréből újabb üdvözlők: Paska István Nagybelicről, Sándorffy Nándor a jókói, Gily Ede az óbesztercei esperesi kerület nevében, Beregi Endre Bellusról, Vetzél Sándor Nyitrarudnóról.

Lapunk szerkesztősége az Alkotmányhoz f. hó 21-én, midőn megnyugtatóbb hírek érkeztek a nagybeteg báró állapotáról, a következő táviratot intézte:

Báró Kaas Ivor állapotának javulása felett örömtünket, hűsvéti cikkéhez csatlakozásunkat ez uton is kifejezzük.

A „Nyitramegyei Szemle” szerkesztősége.

Az orleansi szűz boldoggá avatása. Folyó hó 18-án avatta boldoggá X. Pius pápa D'Arc Jeanne-t, a csodálatos életpályájú orleansi szűzet, a kinek tisztelete Franciországban a jelenlegi szomorú időkben hatványozott fokban, gyarapodott fenyben és buzgótságban egyaránt. A hivatalos szertartás után elsőnek a pápa mutatta be hódolatát a boldoggá avatott előtt a Szent Péter templomban 50 ezer francia zarándok, hatvanhárom érsek és püspök jelenlétében. Az ünnepség után a pápa hordszekerre ült s kísérétével kifele haladt. Szent Péter szobránál meghajtottak a pápa előtt a francia nemzeti zászlót, mely Jeane d'Arc képével volt díszítve. A zászló szegele érintette a pápai hordszekeret, X. Pius odahajolt, megfogta a lebegő zászlószárnyat és megcsókolta. Ezt látva a franciák — bár minden tetszésnyilvánítás a legszigorúbban meg volt tiltva — orkanszerű tapsviharban törtek ki.

Uj ügyvédi iroda. Dr. Mérey Tibor Nyitrán Tóth Vilmos-utca 27. szám alatt (ugyan ott van édes atyjának, Mérey Lajosnak is az irodája) irodát nyitott. A keresztény ügyvédek száma ezzel ismét megszaporodott, a mit érhető örömmel regisztrálunk. A magyar uri osztálynak ténfoglalása a független intelligens pályákon — bár ez az osztály a gazdasági pályákon is ténf foglalna — a nemzetnek igazi megerősödését jelenti, melyre súlyosan megpróbált hazánknak oly nagy szükség van. — Az új ügyvédet a legmelegebben ajánljuk a jogkereső közönség figyelmébe.

Jubiláló cég. A jövő hónapban lesz 50 éve annak, hogy Felsner Jónás nyitrai főtűzsdés és szállító jónévű cége fennáll és üzletével a közönséget szolgálja. A jubiláló cégfőnök az emlékezetes évforduló alkalmából a Nyitrai Ingenyternek, a Talmud Thora Egyletnek, az izraelita Nőegyletnek, a congr. izraelita Templom-alapnak és a Nyitrai Önkéntes Tűzoltó-egyletnek egyenkint 200, összesen 1000 koronát adományozott. Felsner Jónás azon kereskedők közé tartozik, a kik a szorgalommal üzleti realitást párosítanak s a közönség becsületes kiszolgálására törekcsenek s azért üzletének a jubileuma bizonyára széles körökből vált ki jókívánatokat.

A F. M. K. E. új óvoda-programmja. A F. M. K. E. igazgató választmánya Gyürky Géza dr. elnöklése mellett tartotta meg évnegyedes gyűlését Nyitrán és érdeklődéssel hallgatta meg az elnökségnek Clair Vilmos főtítkár által előterjesztett új óvodai programját. Az elnökségnek ugyanis az a szándéka, hogy jövőben nem rendszeresit többé óvónői állásokat, a melyeknek évi javadalmai az egyesület jövedelmének körülből a felét állandóan lekötik, de sőt az alkalmazásban levő egyesületi óvónőket is az állam által való átvételét fogja kérni a vallás és közoktatásügyi minisztertől. Az óvónők átvételével esetről-esetre fölszabaduló összegeket az egyesület új óvodák létesítésére fordítaná a magyar-tól nyelvet határon, olyképp, hogy azoknak a községeknek, a melyeknek magyarosodásuk érdekében szükségük

volna óvodára, de azt, túlterheltségük miatt, a maguk erejéből föléptetni nem képesek, az egyesület hosszabb időre terjedő 200-300-400 koronás óvodaelépítési segélyt nyújtana, visszafizetési kötelezettség nélkül. Ezen az uton minden évtizedben húsz-harmincz új óvoda épülhetne meg a F. M. K. E. működési területén s a Felvidék magyarosodása jelentékenyen előmozdítatnék. Az igazgató választmány az előterjesztett programot egyhangulag a magáévá tette s megbizta az elnökséget, hogy eziránt a közgyűlésnek határozati javaslatot terjeszen elő. A gyűlés azután tudomásul vette, hogy a nyitrai közművelődési ház és állandó színház együttes megépítése iránt Nyitravármegye törvényhatósági bizottsága fölterjesztést tett a vallás és közoktatás ügyi miniszterhez; hogy az egyesületnek ezidőszert 135 népkönyvtára van működésben; hogy az elnökség nov. 28-án, az egyesület megalakulásának évforduló napján, a F. M. K. E. területén F. M. K. E.-napot rendez s annak jövedelméből egy tanítói jutalomdíj alapot létesít, a melynek kamatait minden évben az érdemesebb tanítók közt kiosztja; végül, hogy a Budapesti Munkás Közvetítő Intézet, a F. M. K. E. közvetítésével, az elmúlt évben 40 tótajku iparostanoncznak szerzett alkalmazást magyar vidéken, magyar mestereknél.

Megkeresztelkedés. Schichtanz Ignác izraelita vallású terheltyi körörvos folyó hó 22-én a nyitrai székesegyházban megkeresztelkedett. A keresztelési szertartást Jeszenszky Alajos székesegyházi órkanonok végezte, a keresztapai tisztet pedig Kútvaszer István kanonok, zsolnai főesperes töltötte be. Az új hívó a kereszttségben az Ignác István nevet nyerte. Kútvaszer István kanonok keresztfia tiszteletére ebédet adott. Az orvosnak egész családja legközelebb róm. katolikussá lesz.

Meghívó. A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya folyó évi április hó 27-én délután 2 órakor Nyitrán az egyesület helyiségében (Tóth Vilmos utca 20. sz. I. em.) ülést tart, melyre az igazgató-választmány tagjait tisztelettel meghívja Mezey Gyula kir. tanácsos, ügy. alelnök. Hercmanszky Imre titkár. Napirendre kerül: 1. Elnöki előterjesztés a Balkán államokkal kötendő kereskedelmi szerződések tárgyában. 2. Az 1909. évi sörárpavásár előmunkálatainak megkezdése. 3. Az év folyamán tartandó szarvasmarha díjazások helyének meghatározása. 4. A tavaszi rendes közgyűlés határnapjának és napirendjének megállapítása s még több tárgy.

Arcképleplezés. A galgóczi kerületi Munkásbiztosító Pénztár fennállásának 15-ik évfordulója alkalmából f. hó 18-án leplezte elnökének Ronchetti Rezsőnek arcképét. Az ünnepség, melyen a közigazgatási hatóság képviselőiben Frideczky Timót főbíró és Vermes Arthur szolgabíró vettek részt, a Pénztár hivatalos helyiségében folyt le. Az iparhatóság képviselője szívesen szavakkal üdvözölte az érdemdús elnököt, a ki közmegelegedésre és a közbizalom teljes birtokában eredményesen vezeti a fontos szociális intézményt. Ronchetti Rezső meghatva köszönte meg a hála és ragaszkodás ezen megható kifejezését s megígérte, hogy erejét továbbra is a munkásbiztosítási ügy fejlesztésének fogja szentelni.

Szolgálati jubileum. Jaschke József a ledniczónai üvegyár igazgatója folyó hó 11-én ülte meg 25 éves szolgálati jubileumát. Ez alkalomból a gyári tisztviselők testületileg üdvözölték a jubiláló igazgatót, a kinek egyuttal ajándékuul egy bőrfoglalatú ezüst plakettet adtak át. Az igazgató meghatva köszönte meg a megemlékezést s azután a több száz főből álló ünneplőket fényesen megvendégelte.

Primási birtokok bérbeadása. Az esztergomi érsekiség uradalmi közül az intéződség a kezelési költségek csökkentése céljából több kisebb-nagyobb birtoktestnek a bérbeadását határozta el. A Nyitramegyében fekvő cétényi és üzbéghi birtokokat értesülésünk szerint Hercmanszky Imre a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkára bérleté ki, aki ennek folytán megválik titkári állásától.

Nemesi birtok gazdák kezén. A trencsényi Marsovszky-család ősi fészkeben Marsófalván levő s a család tulajdonát képező kurialis birtokot Ócsád község gazdái vették meg 270.000 ezer korona vételáron. — A régi nemesi birtokok pusztulása szomorú jelenség, de ha már gazdát kell cserélniök, akkor mégis a legmegnyugtatóbb az, ha a földmives nép kezére jutnak. Ez az egyetlen gazdasági átalakulás a földbirtok terén, mely a nemzet jövője szempontjából vizsgálatást rejt magában.

Halálozás. Dányi Károly nyug. állami el. iskolai igazgató életének 55-ik évében Máriatölgyesen elhunyt.

Pasztorek Simon 1848/49-iki honvéd a trencsénmegyei Marsovszky-család nyug. gazdatisztje Klobusiczon 85 éves korában elhunyt.

Kelecsényi Editke, a széles körben tisztelt és becsült Kelecsényi család tagja, életének 19-ik évében Tavarnokon hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 23-án ment végbe óriási közönség részvételével, kik elkísérték utolsó útjára a szép fiatal leányt. Adjon az Úristen vigaszt a bánatos szülőknek súlyos veszteségükben.

Nyugodjanak békében!

Konferencia-beszédek Trencsénben. P. Buttkay Antal, budapesti szt. Ferenc-rendi házfőnök folyó évi április 26—30-ig a trencsényi irtalmas nővérek intézetének nagytermében kizárólag hölgyek számára konferencia-beszédeket tart. A konferencia-beszédek tárgysorozata: Hétfőn: Gyűrt lelkek. Kedden: Tagadás — állítás. Szerdán: Az én és a világ. Csütörtökön: Két menyország? Pénteken: Teremtett eszménykép.

Előmunkálati engedély vasutépítésre. A kereskedelemügyi miniszter a salgotarjani közsébnégy részvénytársaságnak a Handlova községtől Szklenő község érintésével a m. kir. államvasutak Stubnya állomásáig, továbbá szintén Handlova, illetve Ujgyarmat községtől Garamkürtös és Kislócsa községek érintésével a Garamberencze—lévai h. é. vasut Garamszentkereszt állomásáig vezetendő szabványos nyomtávú helyiérdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

A nagytapolcsányi Polgári bank — Mestianská Banka vezeterei. Szeretik a bujkálást, kerülik a nyilvánosságot, mert ez elemők. Bármennyire is zárt ajtók mögött folyt a szervezés és agitálás, végre tudhatjuk, hogy kik azok, akik ellen védekezniük szükséges. A díszes nevsor ez: elnök dr. Minárik Pál orvos (volt nemzetiségi képviselőjelölt Trencsénbaában), al-elnökök Hrusovszky Igor és id. Krajcsovic Alajos. Igazgatósági tagok: dr. Jeszenszky János, Sándorfi Ede, Czigliényi József, Malló István, Vajk Ferenc, Mikszárd László és Krajcsovic Mihály. Tehát a 10 vezér közül 4 nagytapolcsányi. Mint értesülünk a nagytapolcsányi polgárság körében mozgalom indult meg a „nagyapolcsányi polgárság” név bitorlói ellen, melynek célja és terve ezidőszertig még nem adható át a nyilvánosságnak, de hogy hatása lesz, annyi bizonyos.

Az „Élet.” Katholikus szépirodalmi lapunk kiadóhivatala elhatározta, hogy az olvasókörön-
ség nagy részének sokszor megismételt kívánsá-
gára az „Élet” papírját meg fogja változtatni s
egyik legközelebbi számát már az új papíron
foglalják nyomni.

A kiadóhivatal bármely észrevételt szívesen fogad, abban a meggyőződésben, hogy az olvasók bizalmas érintkezése a lappal csak fokoshatja ennek külső és belső értékét.

A 16. szám a következő tartalommal jelent meg: A történelmi dráma új ösvénye. *Vértessy Jenő.* Az eladó. Sz. *Szigethy Vilmos.* Keresztény halál. Emil *Verhaeren.* Indiai levél. *Faltay Lucyen* tengerészhadnagy. Ibolyakkal. *Kiss Menyhért.* A tanító. (Regény) *Andor J.* Ajkam, szemem. *Vértessy Gyula.* A velencei Lázár-kolostorban. Dr. *Abrányi Kornél.* Tudásban szegényen. hitben gazdagon. *Woss Richárd.* Márius Miklós. *Kárpáti Aurél.* Macskák. *Adám Éva.* A cikkeket után gazdag kulturai és divatrovat következik.

Az „Élet” megrendelhető Budapesten, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. — Előfizetési ára egész évre 20 kor., félévre 10 kor., negyedévre 5 kor., egy hónapra 2 korona.

A vonatok fűtyje. A kereskedelmi miniszter a vasúti gőzszíjkezeknek oly mérvű korlátozását rendelte el, mely minden felesleges zajtól s könnyen félreérthető szíjkezekről szabaddítja meg az államvasutakat. A rendelet május hó 15-én lép életbe.

A vetések állása. Emberemlékezet óta nem mutattak az őszi vetések olyan siralmas képet, mint a minő az ezidei tavasszal táru szemünk elé. Érsekújvár határában az őszi búzát mind ki kellett szántani, mert a nagy szárazságban vetett s később a beállott erős hideg által megviselt mag a csontkemény földben ki nem kelhetett. A határok megdőbentően kopárok

mindazokon a területeken, a hol máskor ilyen időtáiban már buján zöldelt az őszi buza. A rozs és árpa elég jól kelt ki s eddig még elég jól fejlődik is.

Gazdasági közgyűlés. A trencsényi vármegyei gazdasági és erdészeti egyesület április hó 14-én rendkívüli közgyűlést tartott *Zsámbokréthy* Emil elnök elnöklété alatt. *Petrás* Károly titkár ismertette az alapszabályok módosításának tervezetét s a közgyűlés többeknek hozzászólása után az alapszabályokat odamódosította, hogy az igazgatónak a vármegye területén állandó lakással kell bírnia. Az igazgató-választmányi tagok száma 24-ről 30-ra emeltetett és kimondatott, hogy a közgyűlésnek jogában áll az igazgató-választmányi tagok számát a szükséghez képest 40-ig felemelni. Kimondatott egyúttal, hogy azon tisztviselők és igazgató-választmányi tagok, a kik igazolás nélkül egy év alatt egy ülésben sem jelennek meg, a legközelebbi választásnál meg nem választhatók.

A nyitra—lévai vasut. Verebely község képviselőtestülete f. hó 14-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a nyitra—lévai vasut törzsrészvényeiből 6000 kor. jegyez. Feltételül kötötte ki azonban, hogy a község a szeszgyár környékén megállóhelyet kapjon s hogy a vasut sínjárja a község fölött fusson be a jelenlegi állomásra. Ha a tervbe vett vasut csakugyan kiépül Verebely község egy osztálymérnökségnek Verebelyen való felállítását fogja kérelmezni.

Tanítói gyűlés. Az Érsekújvárvidéki r. kath. Népnevelők Egyesületének vágsellyei köre folyó évi május hó 5-án Vágsellyen az állami óvóban tartja évi gyűlését a következő tárgysorozattal: 1. D. e. 9 órakor szt. mise. 2. Elnöki jelentés. 3. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 4. Mintatanítás. Péter Mária. 5. A család és iskola együttes feladatai a gyermekifjúság valláserkölesi nevelése érdekében. Hüttner József. 6. Az 1891. évi nyugdíjtörvény revíziójának sürgetése. Kovács István. 7. A kör jegyzőjének jelentése. 8. A kör pénztárosának jelentése. 9. Indítványok. 10. Tagsági díjak befizetése.

Tüntető munkások. Verő Sándor nyitrai gépgyáros a minap több munkását elbocsátotta, kik e fölött való elkeseredésükben úgy vélték legjobban boszút állani volt munkaadójukon, hogy a munkában megtartott személyzetet akarták foglalkozásában megzavarni. A telefon útján a helyszínére kihívott rendőrség azonban a zavarókat szétoszlatta.

Szociáldemokrata népgyűlés. A nyitrai szociáldemokrata töredék ma délután a marhavásártéren népgyűlést tart, melyen a politikai helyzettel és a drágaság okaival kíván foglalkozni. A gyűlésen alighanem sikerülni fog a mai politikai bonyodalom kivetető szálait megtalálni, míg másrészt a drágaság „okozói” ellen is történi gyökeres intézkedés. Tehát a két minden tekintetben égető és aktuális kérdés fölött a holnapi nappal már napirendre térhetünk.

Elfogott tolvaj. E hó 21-én a rendőrkapitányságon elővezették Rácz Viktor zserci lakost, kit a Hoff Izidor hid-utcai lakos kárára elkövetett lopáson rajtakapták. Az előállított nap-számos ugyanis Hoffnak a Hid-utcában álló kocsi-járól egy értékes lópokrócot el akart tüntetni, amikor a közelben őrt álló rendőr tetten érte. Eljárást tettek ellene folyamatba.

Új papírgyár. Sasvárról írják nekünk, hogy egy osztrák papírgyáros az ottani Patzenhoffer-tele régi cukorgyár épületeit 130,000 kor. veteláron oly célból vette meg, hogy ott egy nagy papírgyárat létesítsen, melyben egy különlegesség számba menő papírt fog előállítani és e célból állandóan 200 munkást foglalkoztatni. A gyáros a községtől a szokásos adókedvezményeket kérte, mit a község készséggel meg is szavazott.

Feltűnő letartóztatás. *Kardos* Károly nyitrai lakost csütörtök délután a helybeli kir. ügyészség intézkedése folytán letartóztatták és az ügyészség fogházába kísérték. A letartóztatás alapjául nevezettnek azon bünténye szolgált, hogy Weisz Samu párutcai lakost csekély 7 korona pénztől kifosztotta. Ezzel kapcsolatban felmerült ellene azon gyanu is, hogy az őv. Maly Istvánné ellen e hó első feleében elkövetett rablógyilkossági merényletnek ő volt a tettese, miért is ez irányban is kiterjesztettek ellene a vizsgálatot. *Ez utóbbi hírt azonban csak nagy kétkedéssel közöljük,* mivel eddig nyomósabb bizonyíték nem áll elegendőleg a vizsgáló hatóság ren-

delkezésére. A letartóztatott a közelmúltban honvédőrmester volt a nyitrai 14. honvédgyalogezrednél, majd vendégfőnök üzletet nyitott városunkban, de mindkét foglalkozásában összeférhetlen magaviseletű embernek ismerték.

Makacs vádlott. A nyitrai kir. ügyészség megkeresésére rendőrségünk szerdán a dél-előtti folyamán karhatalmilag elővezette Gyurácsék József nyitrai lakos vádlottát, ki ellen a jelzett napon főtárgyalás tartott egy korábbi büntnyéből kifolyólag.

A helypénz miatt. Goldstein Mórné árok-utcai lakosnő, ki a rendes heti vásárok alkalmával vászonelárusítással foglalkozott, a legutóbbi heti vásár alkalmával többszöri felszólítás dacára sem akarta a szabályszerinti helypénzt megfizetni. Nagy botrányt okozó magaviseletével végre is a rendőrség közbelépését tette szükségessé, miért is kihágási eljárást indítottak ellene. El nem mulaszthatjuk a jelen konkrét esetben kiemelni azon tény, hogy a vám- és helypénz szedés körüli gyakori szabálytalanságok kiküszöbölése nem bizottságok kiküldésével válik lehetővé, amint ezt városi képviselőtestületünk tette csak a közelmúltban, a kezelő személyzet eljárását bírálgatva, hanem a mind gyakrabban jelentkező helypénz megtagadások szigorú megtorlás által.

Letartóztatott kereskedősegéd. Tonföder Márkus, állás nélküli kereskedősegéd, ki ezelőtt Nyitrán a Krausz Vilmos és Tarsa cégénél volt alkalmazva, a fenti cég nevére árut akart kicsikarni egyes bécsi nagykereskedőktől. A rendelések körüli megmagyarázhatatlan eljárása azonban feltűnt az egyik megkeresett cég főnökének, ki ennek alapján feljelentést tett ellene a rendőrségnél, hol bűnös üzemeinek beismerése után letartóztatták.

Cselédek botránya. A Tóth Vilmos-utca 18. számú háza előtt folyó hó 21-én három cselédeány előző megbeszélés után megtámadta kiskő Ilona 22 éves cselédet, kit a hirtelen támadt zürzavarából csak az ott termett rendőr tudott kiszabadítani. A nagy csődületet okozó kihágásért vizsgálatot indítottak ellenük a kapitányságon.

Elkobzott tejüvegek. A városi főorvos intézkedése folytán április 20-án a rendőrség elkobozta Uharcsek Jánosné nagylapási lakosnő tejes üvegeit, azok nagyfokú tisztátalansága miatt. Nevezett tejelárusítónő ugyanis a helybeli fapiacon tejet árult, melynek külsőleg is észlelt tisztátalansága a rendőrség részéről kiküldött vizsgáló közegnek feltűnt. Megvizsgálás céljából a tejes üvegeket a városházán kiürítették, mire kitűnt, hogy az üvegek előbb petroléumot tartalmaztak s most egyszerű kiöblítéssel teje használhatnák. A rendőrség az üvegeket elkobozta, az elarusítónő ellen pedig eljárást tett folyamatba annál is inkább, mivel a tejsben egyéb piszkok mellett poloskát is találtak.

Holtreszeg vándorutas. Popper Tamás tótmegyeri illetőségű vándoremler a napokban holtreszegen botorkált a város utcáin, miközben többször közbotrányra adott alkalmat durva magaviselete által. Ezért a rendőrség a városházára kísérte, honnan kijózanodása és személynazonosságának megállapítása után illetőségi helyére toloncolták.

Az Első magyar általános biztosító társaság közgyűlése. Az Első magyar általános biztosító társaság délután 4 órakor tartotta *Csekonics* Endre elnöklété alatt ezidei közgyűlését. A közgyűlésen bemutatatták az igazgatóságnak az 1908. üzletéről szóló jelentését, melyből kiemeljük a következőket: A tűzbiztosítási ágban és az életbiztosítási ágban a folyó évben is jelentékeny emelkedés volt megállapítható, míg a jég- és szállítványozási üzlet némi veszteséggel járt, de ez az általános üzleteredményt egyáltalában nem is befolyásolja. A társaságnak, a szabályszerű levonások után, 2 millió 761.663 korona 36 fillérenyi tiszta nyeresége maradt a múlt üzlet évről, melyből részvényenkint 500 korona osztalék jut kifizetésre. A fennmaradó összegből 200 ezer korona a tűzbiztosítási díjtartalékra és 591 ezer korona külön tartalékra vitetik át. Egyben elhatározta a közgyűlés, hogy a jubileumi közgyűlésen megalkotott félmillió koronás közcélú alapítványának 20 ezer korona összegű kamatait a Magyar vöröskereszt-egyesület mozgó raktárjának céljaira adja ki. A közgyűlés az igazgatóság jelentését jóváhagyólag tudomásul vette, a felmentvényt minden irányban megadta s az igazgatóságnak, valamint a tisztikarnak buzgó és sikeres működésükért köszönetet szavazott.

Nagy árverésen vett keleti és indiai szőnyegek jutányos áron kaphatók, míg a készlet tart *Vajda J. bútorkereskedőnél* Nyitrán, Pár-utca 22. szám.

Értesítés földbirtokosok számára!

Alulírott figyelmébe ajánlja a földbirtokos uraknak nagy raktárát mindenféle vasárúknak, mint különösen előnyös *bevásárlási* forrást és mert a *Linkenberg József* cégnél Nyitrán (Pár-utca 22.) — a mely cég már 51 éve fenáll — a vevő mindenkor, a mikor a vásárok alább szállnak, ebből hasznot húzhat és pedig azért, mert ezen cég kötelességének tartja a vásárok árát leszállítani, valahányszor az árak általánosságban leszállanak.

Linkenberg József cég soha sem használja ki az alkalmat, ha a vevő a vásárok tekintetében tájékozva nincs és azon tisztelt vevők (negyed, fél és egész évi állandó vevők) a kik könyvre vásárolnak, nyomban meggyőződhetnek róla, hogy nem lesznek túltartva, miután minden egyes alkalommal szemük láttára a szállított áruk árai a könyvbe bejegyzettek. Nagy súlyt fektetnek tehát a könyvbe történendő bejegyzésekre.

Ha mindenki magát tájékoztatásaimhoz tartotta volna, akkor éegmennél a vevők száma még egyszer akkorára szaporodott volna.

Linkenberg József cég építkezési anyagokat, tetőfedőlemezeket, kátrányt, festéket, gázcsöveket, vasuti sint és minden egyéb e szakmába vágó cikkeket is ajánl

Linkenberg József
Nyitra, Pár-utca 22.
Telefon szám: 66.

61. 4—4.

Telefon.

Vigvár. Jóváhagyott.

HIRDETÉSEK.

(200 koronás beszélőgép)

Gramofon

vadonatúj, hatalmas, erős, tiszta hangú,

15 forintért sürgősen eladó.

Lemezek 27 centiméteres duplaoldalú 90 krajcártól feljebb. — Meg nem felelőért a pénzt visszaadom. 55. 5—52.

Fried Győző Budapest VII. kerület, Bem-utca 10. szám félemelet ajtó 4. *

Seilnacht József

= képfaragó, oltárépítő és aranyozó =
templom művészeti műterme

GALGÓCZ
(Nyitra megye).

Oltárok, szőszékek, keresztelő-kutak, szobrok és kereszt-üti állomások stb. izléses készítése.

Régi oltárok atalakitása és díszítése.

Vázlatokat és költségeloirányzatokat díjmentesen küldök.

Polychromikus festészet!

Mindenmü tárgyak minden alakban tirol-i iparjelleg szerint.

Németprónai templom főtárára 1907.

149. 27—32.

Szent Ferenc harmadik rendjének jubiláris zarándoklata a Szentföldre!

A Szt. Congregáció 1906. nov. 20-án kelt és öt évre szóló kiváltságaival felruházva, Magyarország nagyméltóságú püspöki karának helyeslő és pártoló tudomásával s a sz. Ferenc rendjének Generálisa engedélyével a szt. Ferenc harmadik rendje részére **1909. aug. 20-tól szept. 23-ig tartó jubiláris zarándoklatot** rendezünk, a melyben az ország minden kath. híve részt vehet.

Indulás Budapestról augusztus 20-án — visszaérkezés szept. 22-én.

Utirány: Budapest—Triest—Alexandria—Caifa—Nazaret—Caifa—Jaffa—Jeruzsalem—Betlehem, Szent János—Jaffa—Alexandria—Triest—Budapest.

Ár: I. oszt. 672 kor. 40 fil., II. oszt. 516 kor. 50 fil. III. oszt. 299 kor. 10 fil.

Jelentkezni: A szentföldi komiszáriátusnál, Budapest, II. kerület Margit-körút 23.

P. Kaizer Nándor, szentföldi komiszarius; *P. Tréfán Leonárd*, a „Szt. Ferenc hírnöké”-nek szerkesztője; *Zsebő Károly*, a „Strom Serafičky” szerkesztője; *P. Havas Kapisztrán*, a harmadrend budai igazgatója, a jubiláris zarándoklat rendezői. 52. 6—0.

A nyitrai kir. törvényszék mint polgári bíróságtól.

4632/1909. polg. sz.

127/908. VI.

Hirdetmény.

A nyitrai kir. törvényszék, mint birtok bíróság közhirrre teszi, miként a m. kir. államvasutak igazgatósága részéről, a nyitraivánkai vasúti állomás kibővítéséhez kisajátított, a nyitraivánkai 63. sz. betétbe felvett 796 hr. számú részletből 1206 □-ól, a 297. hr. számú részletből 1243 □-ól, ugyanott 126. sz. betébeli 780. hr. számú részletből 365 □-ól, a 779. hr. számú részletből 35 □-ól, a 774. hr. számú részletből 32 □-ölyvi területért a kártalanítás összegének megállapítása végett az eljárást folyamatba tette;

tárgyalási határnapul **1909. évi május hó 22-ik** napjának d. e. 7 óráját Nyitraivánka község házához kitézte;

a távol levő vagy ismeretlen tartózkodásuk részére gondnokul dr. Ötvös Aladár nyitrai ügyvédet kirendelte, és kiemeli, miként az érdekeltek elmaradása a kártalanítás fölött az érdemleges határozat hozatalát nem gátolja. Nyitra, 1909. évi április hó 6-án.

Donát,
t. jegyző.

72. 2—3.

Sándor,
kir. trvsz. elnök.

VEREBÉLY GÉZA DIVATÁRÚHÁZA
NYITRA, TÓTH VILMOS-UTCA 4. (SZARVAS-SZÁLLÓ MELLETT)

Női osztály. Megérkeztek a legújabb női tavaszi **kosztüm, ruha és bluz-kelme különlegességek.** — **Bluz-selymek** nagy választéka. — Első minőségű **vászon és asztalneműek.** — **Női fehéreneműek, kelengyék megbízható jutányos árban.**

Férfi osztály. Legdivatosabb **nemezkalapok, zsebkendők, sétatokok, ernyők és nyakkendő különlegességek,** szolid minőségben és árban. — **Fehéreneműek** kintő szabásban. **Amerikai sárcipők, utazó plédok és kocsitakarók** dús választékban.

Lakbarendezési osztály. **Csipke, tüll és kelme függönyök, asztal és ágyterítők, kerevet vetők s mindennemű szőnyegek és takarók verseny árakban.**

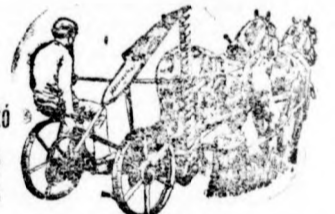
Szabott árak minden egyes cikkén kiírva.

44. 5—5.

HIRDETÉSEK a „Nyitramegyei Szemle” számára igen jutányos áron felvételnek Nyitrán, Huszár István úr könyvkereskedésében, a hol a lapra is elő lehet fizetni.

Jó és megbízható aratógépet

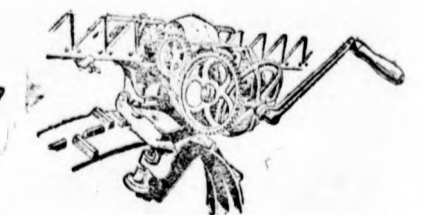
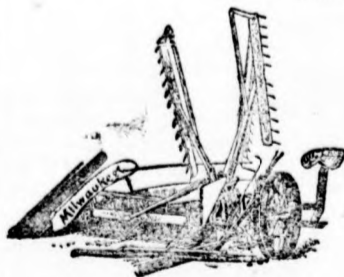
szívesen vásárol! a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee” kévekötő aratógép,
- „Milwaukee” marokrakó aratógép,
- „Milwaukee” fűkaszálo gép,
- „Milwaukee” aczelgereblye, önműködő kiűritéssel,
- „Milwaukee” kőszőrűtőgép,

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismerve.

Írjengyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Megbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten. I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

KIADÁSOK.

Ötvenegyedik évi zárszámla 1908. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

Table with 4 columns: korona, fill., korona, fill. for various insurance categories like Tűzbiztosítás, Szállítványbiztosítás, Jégbiztosítás, Betörésbiztosítás, and Egyéb bevételek.

VAGYON.

Mérlegszámla 1908. december 31-én.

TEHER.

Table with 4 columns: korona, fill., korona, fill. for assets and liabilities including bank deposits, bonds, and company shares.

* Az fidei hozzájárulásokkal 4.298,341 kor. 85 fillérre emelkedett.

II. Életbiztosítási üzlet.

Negyvenhatodik évi zárszámla 1908. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

KIADÁSOK.

Table with 4 columns: korona, fill., korona, fill. for life insurance expenses and income.

VAGYON.

Mérlegszámla 1908. december 31-én.

TEHER.

Table with 4 columns: korona, fill., korona, fill. for life insurance assets and liabilities.

Budapest, 1908. december hó 31-én.

Steiner Jenő, elnökösködő; Baró Harkányi Frigyes, László Zsigmond, Ormody Vilmos, Szende Károly, gróf Zichy Nándor. Az igazgatóság; Balaban Adolf, aligazgató.

A fenti származékát és mérlegét megvizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fősággyal egyetemben meggyőzőnek találjuk. Budapest, 1908. március hó 13-án. A felügyelő bizottság: Berzevicsy Albert, Burcharth-Béla, Hájós József, Nemeth Titusz, Baró Radvánszky Géza.

Mielőtt
személy-, jelző- v. építési
iránt intézkednék,
kérjen díjtalanul prospektust
KÖLCSÖN
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX. Lónyay-utca 7.
Telefon: Interurbán
46-31.

Szőlő karók! Néhány ezer darab gömbölyű fenyőkaró eladó a Nyitrai Takarékpénztár termény- és árúraktárában Nyitra, a vasúti állomás mellett. (74. 1-3)

Eladó telek Nyitrán a vasúthoz vezető út mentén

64. 4-4. Felvilágosítás kapható:

Dr. Mérey Kálmán ügyvédnél
Budapest, VIII. ker., Gyöngytyúk-utca 14. szám.

Róm. kath. vallásu fiú tanoncnak felvétetik

Seeber Vilmos vaskereskedésében,
Tóth Vilmos-utca II. szám alatt. — 49. 7-0.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Gombárík István

úri és női fodrász

Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelő higiénikusan berendezett

díszes úri és női fodrász-termét.

Végez és raktáron tart mindennemű e szakmába vágó úri és női hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, loknikat, frufukát, egész és félpárokákat, hajfonatokat minden színben, női fésülést, haj- és szakálfestést, ugyancsak tyukszemvágást jutányos áron. 92. 46-52.

Vesz vágott és kifésült hajjat.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Minden előfizető a kiszolgáláshoz szükséges keféket, fésűket, hajport, bajuszkötőt, szivacsot s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kifésült hajból fonatokat, loknikat s egyéb hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Ugyanott egy fiú tanoncnak felvétetik.

Szolid és pontos kiszolgálás!

Szabó Imre temetkezési vállalata Nyitrán.

Üzleti helyiség: Hid-utca I. sz. — Lakás: Hid-utca 2. sz. (saját ház).

Telefon szám 57.

50. 7-10.

Diszes üveges gyász kocsi.

Mindenkor nagy választék **sirkoszorukban, szalagokban** igen jutányos áron.

WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

2. 17-52.

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát. — valamint **férfiszabó-műhelyét,**

melyben egy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, úgymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

SINGER Co. VARRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

NYITRA, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 15. SZÁM.

94. 50-52.

Ezen jelzéssel ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.

Ezen jelzéssel ismer-

hetők fel azon üzle-

tek, a melyekben a

SINGER-varró-

gépek árusítatnak.

Óvjuk ezennel vevőinket leghatározottabban oly gépektől, melyek más kereskedők által „Eredeti Singer” név alatt ajánltatnak. Miután mi gépünket sohasem adjuk kereskedőknek, a más oldalról ajánlott „Eredeti Singer” gépek csak régi, használt, harmadik kézből beszerzett varrógépek lehetnek, melyekért nem garantálunk és az esetleges pótrészeket nem szállítunk.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szíhat.

legjobb valódi francia

1. 52.

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.